

hare en onze kerken „tot nu toe scheiden“;

2e. van een namens deze deputaten tot onze synode gericht desbetreffend verzoek;

3e. van de uit de kerken te dezer zake bij haar ingekomen stukken;

gelet op het feit, dat tevoren door bedoelde Utrechtsche vergadering aan dit haar besluit algemeene bekendheid is gegeven, gevoelt zich gedrongen, hare zijds dienaangaande het navolgende onder de algemeene aandacht te brengen:

A.

I. Ten aanzien van bovenbedoeld tot haar gekomen verzoek CONSTATEERT de synode allereerst:

dat de Utrechtsche vergadering in haar plan van samenspreking ten onrechte de werkelijke oorzaken der tusschen hare en onze kerken geslagen breuk ten eenenmale verzwijgt en buiten beschouwing doet blijven. Immers:

a. haar voorgangsters hebben aanstaande en reeds dienende ambtsdragers geweerd of geschorst, resp. afgezet of met hun kerk buiten het door haar eerst geschonden en daarna verbroken kerkverband geplaatst, onder andere, omdat zij, hoewel daartoe geprest, aan bepaalde in 1942 vastgestelde (en thans deels reeds vervangen) leeruitspraken, welke aan de drie formulieren van eenigheid waren toegevoegd, niet de eere van zoodanige formulieren vermochten toe te kennen;

b. ook hebben zij van ambtsdragers geëischt, mede te werken aan de uitvoering van besluiten, die dezen in strijd met de Kerkenordening noemden, en ook nadat daarvan het bewijs geleverd was, in het stellen van dezen eisch volhard;

c. in haar handeling met deze aanstaande of reeds dienende ambtsdragers hebben deze vergaderingen uitdrukkelijk en bij herhaling verklaard, dat het niet, en dus ook niet tijdelijk, geoorloofd was binnen het kerkverband te blijven en haar besluiten (met inbegrip van die, betreffende de thans ten deele vervangen leeruitspraken) niet uit te voeren;

d. integendeel hebben zij, hoewel te voren wetende, dat deze ambtsdragers of aanstaande ambtsdragers zich niet in staat en niet gerechtigd achtten, niets te leeren, dat met deze (ook met de thans vervangen) uitspraken niet ten volle in overeenstemming was, toch van hen de belofte van alzóó wel te leeren uitdrukkelijk geëischt;

e. en toen deze aanstaande of geordende ambtsdragers respectievelijk hun kerkeraden, weigerden het kerkverband te verbreken, hebben zij hen buiten het kerkverband geplaatst, of in de ambtelijke bedieningen geschorst dan wel afgezet, en der afsnijding waardig gekeurd, alzóó hen in Gods Naam bindende óók aan een formule, die thans reeds door een andere vervangen is;

f. in al dezen handel hebben zij de aangenomen Kerkenordening herhaaldelijk op onderscheidene fundamentele artikelen geschonden, en gevorderd, dat openlijk leedwezen zou worden betuigd over een langs den kerkelijken weg ingediende klacht tegen deze schennis;

g. maar van deze en diergelijke voor de breuk werkelijk verantwoordelijke toelatingsen van binnende kerkrechtelijke theorieën zwijgt de uitnodigende vergadering ten eenenmale, als zij het onderwerp bepaalt ter zake waarvan door de wederzijdsche deputaten voorstellen zouden moeten worden ontworpen.

II. De Synode OVERWEEGT hierbij:

a. dit onttrekken van de kerkrechtelijke oorzaken der breuk aan de algemeene aandacht is des te meer bedroevend, omdat onzerzijds bij herhaling met nadruk is verklaard, dat hiermede Christus' Koningschap over zijn aan alle menschenheerschappij onttrokken kerken aangetast, menige uitspraak onzer Geloofsbelijdenis verloochend, en de goede trouw in de kerkelijke samenleving (o.a. volgens artikel 31 der Kerkenordening) geschonden is;

b. „herstel“ van een gebroken „eenheid“ is onmogelijk, zoolang zij, wien zulks aangaat, de werkelijke oorzaken der breuk onttrekken aan het gesprek over de breuk;

c. een aandeel nemen in deze zondige verlaten van den bodem der feiten zou den Heiligen Geest nu ook onzerzijds bedroeven, wijl Gods Woord alleen voor het werkelijke leven beloften geeft en de verlossing alleen uit de bestaande ellende ons wil uitvoeren;

d. zulk handelen ware dus in strijd met Gods gebod ter zake van alle wezenlijk herstel eener geslagen breuk, zou de van Hem geëischte vrijmaking der kerken in den weg staan, en de eenvoudigen binnen en buiten onze kerken ook zelve misleiden en afvoeren van het pad der gehoorzaamheid, dat is: der waarachtige eenheid.

B.

I. De Synode CONSTATEERT vervolgens:

dat de Utrechtsche vergadering in haar plan van samenspreking ten onrechte er van uitgaat, dat het „leerpunten“ (iets anders dan: leer-uitspraken) zijn, die hare en onze kerken tot nu toe scheiden. Immers:

a. leer„punten“ kunnen nimmer scheiding brengen; dit kunnen slechts leerinhouden;

b. in onderscheiding van de te Utrecht vertegenwoordigde kerken hebben de onze geen andere leerinhouden dan die, welke overeenkomstig Gods Woord in de Drie Formulieren van Eenigheid zijn vervat;

c. nimmer plaatsten onze kerken tegen-uitspraken tegenover de nieuwe uitspraken, welke de synode der uitstootende kerken in 1942 aan de drie Formulieren van Eenigheid heeft toegevoegd;

d. waar de kerkrechtelijke beschouwingen en mislagen der uitstootende kerken haar in strijd brengen óók met de gereformeerde geloofsbelijdenis en daarna conforme leerinhouden, volstaan onze kerken óók daartegenover met bloote handhaving dezer geloofsbelijdenis.

II. De Synode OVERWEEGT hierbij:

a. „herstel“ van een gebroken „eenheid“ is onmogelijk, zoolang zij, wien zulks aangaat, hun „nood en ellendigheid niet recht en grondig kennen“;

b. een voortbouwen op den fictieven grondslag der tot onze synode gekomen uitnodiging zou deze rechte en grondige kennis nu ook voor ons deel alleen maar verhinderen;

c. het zou dus wederom een struikelblok zijn op den weg naar het beoogde herstel.

C.

I. De Synode CONSTATEERT in de derde plaats:

dat de Utrechtsche vergadering onvolledig was in de mededeeling aan ons van haar „inzake het herstel der Kerkelijke eenheid“ genomen „beslissing“. Immers:

a. hetgeen van deze beslissing officieel ter kennis van onze synode is gebracht, is slechts een gedeelte van hetgeen zij bijklens publicatie van haar moderamen te dezer zake aan anderen en ook aan „de buitenlandse kerken“ heeft medegedeeld;

b. uit het niet aan onze synode bekend gemaakte onderdeel van haar desbetreffend besluit blijkt, dat de Utrechtsche vergadering de kerkeraden van haar verband wees op hun roeping o.a. om een breuk, die plaatselijk geslagen mocht zijn, te heelen en hun aanbeval, daarbij in overleg te treden met dezelfde deputaten, als die, zoo mogelijk, ook met de deputaten van onze synode hebben saam te spreken en voorstellen te ontwerpen, welke uiteindelijk aan de respectieve synodes zouden voor te leggen zijn.

II. De Synode OVERWEEGT hierbij:

a. verwacht moet worden, dat alzóó de plaatselijk tot de onderhouding van art. 31 K.O. weerkeerde kerken en kerkeraden langs indirecten weg zullen beïnvloed worden door dezelfde deputaten, als welke overleg willen plegen óók met deputaten onzer synode, en dit terzelfder tijd; reeds tevoren trouwens is zulke geschied;

b. de „leiding“, die van de tot een samenspreking ons uitnodigende Utrechtsche vergadering uitgaat, zal zulk een indirecte beïnvloeding van onze plaatselijke kerken doen geschieden, ook geheel afgezien van wat in dit gezamenlijk overleg met onze eventuele synodale deputaten zou worden voorgesteld, en zonder het resultaat van dit eventueel gezamenlijk overleg af te wachten;

c. de verwachting is niet ongegrond, doch werd uit recente feiten reeds thans gerechtvaardigd, dat in de door de Utrechtsche deputaten zijdelings beïnvloede plaatselijke samensprekingen althans voor een deel de kerkrechtelijke vragen zullen worden aan de orde gesteld, welke volgens den tekst van de beslissing der Utrechtsche vergadering zullen blijven staan buiten het kader der door de eventueel in samenspreking bijeen komende synodale deputaten, en buiten het raam der door hen gezamenlijk te ontwerpen voorstellen;

d. dit dubbele optreden der Utrechtsche deputaten zou derhalve een wig kunnen drijven tusschen onze kerken enerzijds en haar synode anderzijds; een doen, dat de voorgangster der Utrechtsche vergadering, toen zij het bij den door haar allereerst geschorsten ambtsdrager meende op te merken, een schorsingswaardige zonde noemde, en als zoodanig meende te moeten „straffen“;

e. het zou de aandacht van de kerken en van haar ambtsdragers afleiden van de toch zoo eenvoudige waarheid, dat de geschiede schorsingen, en weringen, en uitstootingen uit het kerkverband allen kerken aangaan; alsmede van het feit, dat de geschorste hoogleeraren in dienst van alle kerken stonden, zoodat hun schorsing al die kerken evenzeer regaardeert als die van plaatselijk dienende ambtsdragers;

d. critiekloze inwilliging van het verzoek der Utrechtsche vergadering volgens zijn officieelen tekst zou derhalve onze synode schuldig stellen tegenover de plaatselijke kerken, die in verzoeking worden gebracht den kerkelijken weg te verlaten terwille van vergaderingen, die zelve wegens een vermeend verlaten van den kerkelijken weg velen schorsten of afzetten of buiten het kerkverband plaatsten, of in zoodanige „tuchthandeling“ bewilligden; en zou dezerzijds de „eenheid van handelen“ verbreken, op behoud waarvan men aan gene zijde ook thans nog zoozeer bedacht blijft.

D.

I. De Synode CONSTATEERT in de vierde plaats:

dat de Utrechtsche vergadering in haar tot ons gekomen uitnodiging de bestaande verhoudingen tusschen hare en onze kerken miskent onder gelijktijdige verandering van haar fundamentele gezinzing. Immers:

a. zij spreekt ons aan als „(wel)eerwaarde broeders“, doch handhaaft tegelijk openlijk het goed recht der handelingen van haar onmiddellijke voorgangster, welke de door ons blijvend erkende ambtsdragers voor God en menschen tentoonstelde als bedrivers van een openbare grove zonde, welke den bedraver bij de wereld eerloos en in de kerk der afsnijding waardig doet zijn; zij dient ons derhalve nog steeds aan als „verrotte leden van de kerk“;

b. zij wil met ons spreken „op basis van de H. Schrift en de Drie Formulieren van Eenigheid“, doch tegelijk verklaart ook zij zelve dat ieder, die de bindende uitspraken van 1942 verwierp, met de confessie in strijd kwam; een vonnis, dat allereerst ettelijke door ons blijvend erkende ambtsdragers treft, doch voorts ook al onze kerken veroordeelt, en ook deze onza synode, welke, ziende, dat deze ambtsdragers volharden in hun gevoelen, niettemin hen ontvangt en erkent als getrouw aan Schrift en belijdenis;

c. zij wil met ons samenspreken inzake „leerpunten“, die volgens haar voorstelling haar kerken en de onze scheiden, doch heeft bij voorbaat, zonder ook maar een enkel van haar sinds 1942 aangevaarde nieuwe leerinhouden (of de scheuring veroorzakende kerkrechtelijke theorieën en praktijken) disputabel te stellen, en ook zonder de resultaten van een eventueel gemeenschappelijk overleg af te wachten, een „nieuwe verklaring als kerkelijke leeruitspraak“ vastgesteld, welke in haar kerken, en dus ook voor haar deputaten „bindend gezag heeft“, als „gedaan op grond van Schrift en belijdenis“; terwijl zij bovendien verklaarde, „dat de zakelijke inhoud der betreffende uitspraken van 1905 en 1942, welke onzerzijds niet als bindend konden worden aanvaard, „niet prijs gegeven mag worden“.

II. De Synode OVERWEEGT hierbij:

a. miskenning van bestaande verhoudingen betekent principieele verandering van haar sanering;

b. een samenspreking over vragen, die, vlak vóór de uitnodiging tot samenspreking, wederom in den stelligsten vorm en met bindend effect beantwoord zijn door de uitnodigende partij in dier voege, dat zij een van haar eigen antwoord afwijkende mening bij voorbaat als dwaling en als gezagsmiskening proclameert, is juist door deze uitnodigende partij zelf in feite zinloos gemaakt.

E.

De Synode CONCLUDEERT uit hetgeen sub A—D is opgemerkt,

dat inwilliging van het tot haar gekomen verzoek in den daaraan bijklens zijn tekst gegeven vorm van Godswaag ons verboden wordt als zondig, schadelijk, gevaarlijk en zinloos.

F.

I. Intusschen CONSTATEERT de Synode,

dat het feit zelf, dat zij die het kerkverband hebben geschonden, en gebroken, thans langs indirecten en directen weg

a. de samenspreking vergaderen binnen be-vele geloof-doorzien e-Gods trooc
b. als gekomen der schei-van de dus een we-gegaan, d-God den a-op den we
c. de in-selijke ker-onzerzijds
d. de di-vergaderin-ten onrech-zoek bij on-houden —menische—band hebbr-broken, pla-buitenlands-moeten ges-haar verbu-van onzerz-

II. De S
a. onze I
boven gep-woordelijk-genover wä-tenlandsche
b. een E
tot onze S
kunnen w
van het ve-
aan de van-kerken kom-Schrift en
c. bij de
ping in de
strijd tot l
mogen de k
laties over
al of niet
door het on-
wil, hetwel-
verdriet“ v-
bondsgeme-
de vreugde
leerschheid
:14), door
van des H-
3:8), waar
aan de ker-

Uit hetge-
de synode:
d
ut
ut
toe
zal
Ten aanz-
reactie spre-
overwogen
a. onzerz-
de Utrechts-
grepen, en
andere conc-
aangaaf, vo-
gesteld;
b. met he-
gelijk ook r-
de dragers
kunnen mee-
c. aangez-
king van C-
algemeene a-
cipieele“ af-
roeping van
ondernemen
blijven tot s-
geheel van
publiceren;
d. deze co-
met een ven-